

PKP POLSKIE LINIE KOLEJOWE S.A.

Zarząd

03-734 Warszawa, ul. Targowa 74, tel. : + 48 22 473 20 01 , fax: +48 22 473 28 38

IBR1 – 734 – 93/13

Dotyczy prawidłowego postępowania
w zakresie przekazania infrastruktury
do eksploatacji

Warszawa dn. 23.05.2013r.

Wg rozdzielnika

W celu dalszego doskonalenia systemu bezpieczeństwa ruchu kolejowego pociągów związanego z procesem robót inwestycyjnych ustaląm jednolite procedury postępowania w czasie przygotowania, realizacji i zakończenia inwestycji lub w czasie realizacji poszczególnych faz robót:

I. Działania organizacyjne poprzedzające proces inwestycyjny, mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa ruchu kolejowego w czasie realizacji robót inwestycyjnych

1. Na etapie planowania nowych robót inwestycyjnych w stosownej dokumentacji podczas przygotowywania zadań inwestycyjnych, należy zaplanować prowadzenie ruchu kolejowego na odcinkach objętych robotami, na podstawie urządzeń sygnalizacyjnych przystosowanych do prowadzenia ruchu na sygnały zezwalające. W przypadku braku takiej możliwości należy dążyć co najmniej do możliwości utwierdzania dróg przebiegu na drodze elektrycznego utwierdzenia.
2. Na etapie sporządzania regulaminów tymczasowych prowadzenia ruchu w czasie wykonywania robót należy bezwzględnie wymagać uczestnictwa w komisji opracowującej taki regulamin wykonawcy robót oraz przedstawicieli zamawiającego.
3. Warunkiem niezbędnym przystąpienia do opracowania tymczasowego regulaminu prowadzenia ruchu w czasie wykonywania robót jest dostarczenie przez wykonawcę robót zatwierdzonego przez inwestora harmonogramu zamknięć torowych na cały okres realizacji zadania. Harmonogram robót powinien zawierać między innymi fazowanie robót oraz czas trwania poszczególnych faz i niezbędny zakres zamknięć torowych (wraz ze schematem graficznym) z zakresem wyłączenia napięcia włącznie. Do harmonogramu robót należy dołączyć projekt zabezpieczenia miejsca robót sporządzony zgodnie z Wytocznymi Id 18 oraz wykaz kierowników robót wszystkich branż odpowiedzialnych za realizację prac.
4. Na podstawie postanowień instrukcji Ir 19 § 7 ust.4 w przypadku braku wcześniejszego wyłonienia wykonawcy robót, dopuszcza się wstępne przygotowanie tymczasowego regulaminu prowadzenia ruchu w czasie wykonania robót. Zatwierdzenie tak przygotowanego regulaminu przez IZ może być dokonane po ostatecznym spełnieniu warunków określonych w pkt.1.2 i 3.
5. Dla robót inwestycyjnych obejmujących urządzenia srk obowiązkiem wykonawcy robót jest współpraca wykonawcy robót z Naczelnikiem Sekcji Eksploatacji. Zakres współpracy (fazowanie, wymagane obostrzenia itd.) na etapie opracowania tymczasowego regulaminu prowadzenia ruchu w czasie wykonywania robót określono w Instrukcji Ie 5 § 21 ust.3.

6. Komisja dokonująca opracowania regulaminów tymczasowych prowadzenia ruchu w czasie wykonywania robót dla zamknięć długotrwałych i braku przystosowania urządzeń srk do jazd na sygnały zezwalające, w § 5 tych dokumentów dokona określenia między innymi następujących zagadnień:
- sposobu przygotowania i zabezpieczenia drogi przebiegu dla jazd pociągów na sygnały zastępcze „Sz” lub rozkazy pisemne (np. zgodnie z postanowieniami regulaminu technicznego posterunku), uwzględniając również możliwości zabezpieczenia drogi przebiegu poprzez utwierdzenie przebiegu lub zabezpieczenia drogi przebiegu z wykorzystaniem np. przebiegów przeciwnego kierunku, przebiegów manewrowych, wyłączenia bezpieczników nastawczych itp. Postanowienia te powinny wskazywać konkretne ustalenia wynikające z możliwości zastosowanych procedur sprawdzenia i zabezpieczenia prawidłowo przygotowanej drogi przebiegu dla jazdy na sygnał zastępczy lub rozkaz pisemny,
  - zastosowania zamknięcia rozjazdów w położeniach ochronnych uniemożliwiających jazdy na tor zamknięty poprzez wskazanie położenia zamkniętych rozjazdów z uwzględnieniem warunków wynikających z instrukcji Ir-1 (R-1) § 54 oraz wskazaniem miejsc przechowywania kluczy od tymczasowo zamkniętych rozjazdów na zamki, spony lub sponozamki,
  - wskazania miejsc osygnalizowania toru zamkniętego, jeżeli różnią się one od miejsc wskazanych w regulaminie technicznym posterunku z uwagi na zakres robót,
  - wskazania osób odpowiedzialnych za osygnalizowanie torów zamkniętych tarczami „D1”, jeżeli czynności tych nie może wykonać każdorazowo osoba do tego zobowiązana postanowieniami obowiązujących instrukcji,
  - zobowiązania wykonawców robót przed przystąpieniem do zamknięć torowych do wykonania w torach zamkniętych w miejscach określonych w regulaminie tymczasowym prowadzenia ruchu w czasie wykonywania robót stałych umocowań do wstawiania tarczy D 1,
  - zobowiązanie wykonawcy, w przypadku użytkowania przez jego pojazdy układu torów zamkniętych, do zabezpieczenia miejsca, do którego mogą dojechać pociągi robocze na torze zamkniętym w sposób wynikający z obowiązujących postanowień instrukcji, np. poprzez założenie przenośnej wykołajnicy oraz osygnalizowanie tego miejsca tarczą zaporową wskazującą stały sygnał Z1 „ Stój ” wystawionej obrazem w kierunku układu torów zamkniętych (powyższe uregulowanie ma uniemożliwić niekontrolowany wjazd pojazdów wykonujących prace na układzie torów zamkniętych w układ torów czynnych dla ruchu pociągów),
  - wprowadzić bezwzględny nakaz osygnalizowania torów zamkniętych tarczami „ D1 ” przez kierowników pociągów roboczych, po każdej jeździe pociągu roboczego na i z toru zamkniętego,
  - w przypadku braku przystosowania urządzeń srk do jazd na sygnały zezwalające, o ile zostało to określone w stosownych Umowach z wykonawcami robót, należy stosować zwiększenie obsad posterunków nastawczych, na koszt wykonawców robót, do wykonywania zabezpieczeń miejscowych lub osygnalizowywania torów zamkniętych.

II. Działania poprzedzające udzielenie zamknięcia torowego dla robót inwestycyjnych

1. Przed udzieleniem całodobowego zamknięcia dla potrzeb robót inwestycyjnych IZ powoła komisję pod przewodnictwem wyznaczonego pracownika IZ oraz składającą się z przedstawicieli ISE i przedstawiciela zamawiającego. Powołana komisja dokona

protokółarnego stwierdzenia organizacyjnego przygotowania do robót, obejmującego między innymi sprawdzenie następujących zagadnień:

- przekazanie i przyjęcie do wiadomości regulaminu tymczasowego prowadzenia ruchu w czasie wykonywania robót przez pracowników na posterunkach technicznych,
- wyposażenia posterunku w środki pomocnicze, tarcze D1, zamki, sponozamki lub spony niezbędne do realizacji poszczególnych faz regulaminu tymczasowego prowadzenia ruchu w czasie wykonywania robót,
- zbędnego zajęcia przez tabor torów głównych lub bocznych uniemożliwiającego sprawne prowadzenie ruchu kolejowego lub odstawiania maszyn budowlanych na tory wyznaczone w regulaminie tymczasowym prowadzenia ruchu w czasie wykonywania robót,
- zapewnienia obsad posterunków ruchu umożliwiających bezpieczne prowadzenie ruchu pociągów w oparciu o sporządzone regulaminy tymczasowe prowadzenia ruchu w czasie wykonywania robót w każdej fazie prowadzenia robót.

Sporządzone protokoły z przygotowania organizacyjnego do robót są podstawą do rozpoczęcia robót inwestycyjnych wg faz i w czasie określonym w zawiadomieniu według adresu trzynaście. Protokoły ze sprawdzenia organizacyjnego należy przekazać do działu eksploatacji i przechowywać łącznie z regulaminem tymczasowym prowadzenia ruchu w czasie wykonywania robót znajdującym się w tym dziale.

III. W zakresie aktualności regulaminów technicznych posterunków

1. Wykonawca robót inwestycyjnych zobowiązany jest do dostarczenia do właściwego IZ niezbędnego materiału źródłowego do opracowania stosownych zmian do regulaminów technicznych posterunków wraz z odpowiednimi załącznikami wynikającymi z postanowień instrukcji Ir 3 § 3 ust. 7, tj. między innymi:
  - aktualnych opisów zastosowanych urządzeń srk, o ile dla tych urządzeń nie obowiązują przyjęte instrukcje serii Ie ani instrukcje obsługi stanowiące oddzielne opracowania w tym zobrazowania symboli, opisu pulpitów itp.
  - aktualnych schematów planów drogowych,
  - aktualnych schematów planów urządzeń srk,
  - innych aktualnych schematów, jak np. schematów sekcjonowania sieci trakcyjnej, nowych schematów łączności przewodowej oraz radiowej itd.

Zakres niezbędnych materiałów, jaki wykonawca robót powinien dostarczyć określa instrukcja Ir3.

Za dostarczenie niezbędnych materiałów do opracowania regulaminu technicznego posterunku w zakresie urządzeń srk w oparciu o postanowienia Instrukcji Ie -5 § 14 ust 4 odpowiedzialny jest inspektor nadzoru.

Na etapie sporządzania tymczasowych regulaminów prowadzenia ruchu w czasie wykonywania robót, komisja opracowująca regulamin wskaże terminy oraz imiennie, kto jest odpowiedzialny z ramienia Wykonawcy robót do przekazania tych materiałów do Inspektora nadzoru oraz następnie do IZ oraz kto nadzoruje imiennie z ramienia nadzoru inwestorskiego realizację powyższego.

Z uwagi na to, że roboty inwestycyjne są nadzorowane przez jednostki organizacyjne Centrum Realizacji Inwestycji (lub odpowiednio umocowanego Inżyniera, Kierownika Kontraktu lub Dyrektora Projektu), jednostki te powinny ściśle współpracować z IZ w zakresie dotrzymania terminu dostarczenia wspomnianych dokumentów źródłowych oraz merytorycznej zawartości wskazanych dokumentów.

Ustala się jednolity termin dostarczenia niezbędnych materiałów do aktualizacji regulaminu technicznego posterunku na co najmniej 4 tygodnie przed zakończeniem inwestycji lub określonego etapu robót (odbioru eksploatacyjnego obiektu lub określonej jego części wynikającego z fazowania robót). IR zobowiązuje wykonawców robót do przekazywania tych materiałów do prowadzących roboty przedstawicieli zamawiającego, a ten po akceptacji natychmiast przekazuje je do właściwych Zakładów Linii Kolejowych.

2. Zakłady Linii Kolejowych natychmiast po otrzymaniu wspomnianych w pkt.1 materiałów do opracowania zmian do regulaminu technicznego posterunku dokonują oceny prawidłowości ich sporządzenia i przystępują do opracowania niezbędnych poprawek do regulaminu. Jeżeli przedstawiony materiał do opracowania zmian w regulaminie zawierał będzie nieprawidłowości IZ dokona jego zwrotu do zamawiającego. Zamawiający natomiast wystąpi do wykonawcy z wezwaniem do usunięcia nieprawidłowości oraz wskaże zagrożenie terminu zakończenia robót (odbiorów robót) lub kolejnych etapów (faz).
3. Całość niezbędnych zmian do regulaminu technicznego posterunku powinien być przez IZ opracowany zgodnie z procedurą określoną w instrukcji Ir 3 i nie później niż w ciągu 14 dni kalendarzowych przekazany na posterunki techniczne w celu zapoznania się ze zmianami przez personel tych posterunków oraz należytego przygotowania się do autoryzacji.

IV. W zakresie autoryzacji na posterunku

1. Autoryzację po robotach inwestycyjnych lub modernizacji urządzeń srk (wprowadzenie zmian organizacyjnych i technicznych) należy przygotować i przeprowadzić zgodnie z procedurą określoną w instrukcji Ia 5 § 24 oraz wskazanymi zasadami:
2. Autoryzację przeprowadza się komisyjnie – Ia 5 § 24 ust. 4. Skład komisji ustala Naczelnik sekcji eksploatacji wg potrzeb wynikających z prac inwestycyjnych lub modernizacyjnych, z zachowaniem zasady, że w komisji uczestniczy zawsze przedstawiciel branży automatyki i ruchu. Dyrektor IZ może wskazać w określonych przypadkach, aby w komisji uczestniczył kontroler ruchu.
3. Przed poddaniem pracowników autoryzacji komisja przeprowadzająca autoryzację powinna sprawdzić, czy pracownik został zapoznany dowodnie ze zmianami w regulaminie technicznym posterunku w sposób określony w Instrukcji Ir 3 § 7 ust. 14 oraz § 5 ust. 3.
4. Autoryzację należy przeprowadzić na posterunku ruchu w czasie pracy pracownika, jako praktyczne sprawdzenie niezbędnej wiedzy z zakresu obsługi zastosowanych urządzeń dla bezpiecznego prowadzenia ruchu pociągów i manewrów.
5. Jeżeli pracowników poddano autoryzacji dla całkowicie nowych urządzeń srk na podstawie obsługi urządzeń testowych - niepodłączonych do systemu (Ia 5 § 24 ust. 3), należy w obrębie posterunku ruchu wprowadzić czasowe ograniczenie prędkości dla wszystkich przejeżdżających pociągów do 40 km/h. Usankcjonowanie innego ograniczenia prędkości może być wynikiem postanowienia komisji uznanego za stosowne albo innego ograniczenia prędkości zgodnego z obowiązującymi instrukcjami i wynikającego z warunków lokalnych. Ograniczenia te należy wprowadzić na okres do 3 dob – dla pierwszych 6 zmian roboczych. Zagadnienia te należy uregulować w regulaminie tymczasowym prowadzenia ruchu pociągów w czasie wykonywania robót przewidując odpowiednią fazę, czas jej trwania, długość wskazanego ograniczenia prędkości, co będzie podstawą do opracowania stosownej organizacji ruchu. Należy również przewidzieć informowanie drużyn pociagowych rozkazami pisemnymi polecającymi zachowanie szczególnej ostrożności z powodu modernizacji urządzeń. Szkolenie praktyczne następnych pracowników powinno odbywać się na zasadach wskazanych w instrukcji Ia 5 § 24 ust. 3.
6. Zakres autoryzacji należy odnotować każdorazowo w części II E 1758 z podpisem całego składu komisji oraz pracownika poddanego autoryzacji. Zapis z książki E 1758 egzaminu

autoryzacyjnego najpóźniej po zakończeniu książki należy skserować lub sfotografować i sporządzoną kopię dołączyć do rejestru egzaminów pracowników, dla których przeprowadzono autoryzację. Wskazane zapisy należy wykonać po zdaniu autoryzacji przez pracownika, jako podstawę do dokonania zapisu w rejestrze egzaminów pracownika oraz wpisu do upoważnienia uprawniającego do wykonywania czynności na posterunku ruchu – Ia 5 § 24 ust 13 i 14.

7. W przypadku częściowego oddawania robót (po zakończeniu poszczególnych faz, po których dokonuje się zmiana sposobu prowadzenia ruchu lub obsługi urządzeń srk – zmiana organizacyjna lub techniczna mająca wpływ na sposób wykonywania czynności w danym miejscu pracy), należy wykonać etapowe egzaminy autoryzacyjne z zachowaniem procedury, jak wskazano w pkt.6 z dokonaniem stosownych zapisów w E 1758 część II oraz w rejestrze egzaminów i posiadaniem przez pracownika upoważnienia uprawniającym do wykonywania czynności na posterunku ruchu.

V. Niezbędne czynności przewidziane do wykonania przed eksploatacyjnym otwarciem toru do ruchu pociągów

1. Przed oddaniem toru do ruchu pociągów po zakończeniu robót inwestycyjnych inspektor nadzoru zgłasza do IZ organizacyjne przygotowanie do otwarcia toru dla ruchu pociągów. Dyrektor Zakładu linii kolejowych na podstawie zgłoszenia Inspektora nadzoru powołuje stosowną komisję, której przewodniczy wyznaczony przez IZ Naczelnik Sekcji Eksploatacji. Na komisji Inspektor nadzoru przedkłada niezbędne materiały z zakresu odbieranych robót do odbioru eksploatacyjnego. Powołana komisja dokonuje weryfikacji przedłożonego materiału oraz przeprowadza wymagane sprawdzenia i pomiary kontrolne w zakresie wynikającym ze stosownych uregulowań wewnętrznych.
2. Przed otwarciem toru do ruchu pociągów komisja powołana wg zasad określonych w pkt. 1 powinna bezwzględnie protokółarnie ustalić:
  - fakt zakończenia robót i usunięcia z toru wszelkich maszyn roboczych lub innych pojazdów,
  - składowanie wszelkich materiałów poza skrajnią budowli wraz z usunięciem ze szlaku materiałów budowlanych (również jako działania antykradzieżowe),
  - ukończenia procedury załączenia napięcia w sieci trakcyjnej,
  - prawidłowe działanie urządzeń srk na szlaku i posterunku ruchu wraz z prawidłowym działaniem rozjazdów,
  - wprowadzenie wymaganych przez komisję ewentualnych obostrzeń w prowadzeniu ruchu pociągów lub ograniczeń prędkości wynikających z obowiązujących w Spółce uregulowań,
  - zapisów zapoznania pracowników ze zmianami uregulowanymi w regulaminie technicznym posterunku oraz wykonania niezbędnych autoryzacji pracowników zatrudnionych na posterunkach technicznych.

VI. W zakresie Bezpieczeństwa i higieny pracy podczas własnych i obcych robót

Inwestycyjnych

W ramach ciągłego doskonalenia systemu bezpieczeństwa pracowników zatrudnionych podczas wykonywania własnych lub obcych robót inwestycyjnych, tj. takich, których zamawiającym nie jest Spółka PKP PLK S.A., polecam przeprowadzać przez służbę BHP kontrole następujących zagadnień:

1. Posiadania udokumentowanego poinformowania pracowników zleceniobiorcy i podwykonawców o występujących zagrożeniach dla bezpieczeństwa i zdrowia podczas wykonywania prac na terenie PKP Polskie Linie Kolejowe S.A., zgodnie z Instrukcją IBH-101.

2. Posiadania przez zleceniobiorcę oświadczenia, że zapoznał się z obowiązującymi wymaganiami w zakresie Bezpieczeństwa pracy, ochrony przeciwpożarowej zawartymi w przepisach ogólnie obowiązujących oraz w instrukcjach PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. w odniesieniu do prac wykonywanych na terenie zamawiającego i zobowiązania się do ich przestrzegania.
3. Stosowania przez wykonawców zgodnie z wymogami Instrukcji Id-1 oraz Id-18 zabezpieczeń i osygnalizowania miejsca robót (od strony torów czynnych dla ruchu pociągów), ze szczególną uwagą w miejscu wykonywania robót przez różne podmioty gospodarcze. Dokonania co najmniej 1 kontroli w miesiącu na dowolnie wybranej inwestycji w jednostce organizacyjnej.
4. Stosowania przez wykonawców zapisów Instrukcji IBH-101 Wytyczne informowania pracownika innego pracodawcy o zagrożeniach bezpieczeństwa i zdrowia podczas wykonywania prac na terenie PKP Polskie Linie Kolejowe S.A..

W razie stwierdzenia przez organa kontroli Spółki PKP PLK S.A. niewywiązywania się przez wykonawcę lub podwykonawców podczas realizacji inwestycji ze wskazanych uregulowań lub rażącego naruszenia przez pracowników przepisów oraz zasad bezpieczeństwa i higieny pracy zawartych w przepisach ogólnie obowiązujących, a także w instrukcjach PKP Polskie Linie Kolejowe S.A., należy prowadzić stosowne postępowania z powiadomieniem odpowiednich organów (w zależności od sytuacji: np. wykonawcę, wyznaczonego koordynatora ds. bhp, kierownika kontraktu, PIP).

W przypadku stwierdzenia bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia ludzkiego, zagrożenia bezpieczeństwa ruchu kolejowego, a także stwierdzenia uporczywego niestosowania się do ustaleń zawartych w umowach oraz ogólnie obowiązujących regulacjach prawnych dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy należy podjąć stosowne działania, do wstrzymania prac włącznie.

Dyrektorów IR, IRO, IZ czynię osobiście odpowiedzialnymi za realizację wskazanych poleceń.

Brak terminowego wprowadzenia zmian do regulaminów technicznych posterunków wynikających z modernizacji lub prowadzonych inwestycji traktowane będzie jako ciężkie naruszenie obowiązków pracowniczych.

W przypadku braku prawidłowego wykonania uregulowań wskazanych w niniejszym piśmie zakazuję oddawania do eksploatacji zakończonych inwestycji lub poszczególnych jej faz, o ile skutkują one zmianami organizacyjnymi lub technicznymi wymagającymi zmian w regulaminach technicznych oraz uzyskania autoryzacji.

Centrum Realizacji Inwestycji podejmie stosowne działania w celu uregulowania wskazanych zagadnień w Umowach z wykonawcami robót, z określeniem stosownych kar umownych z tytułu niedotrzymania terminów realizacji poszczególnych faz lub zakończenia inwestycji z powodu niedostarczenia w wymaganym terminie stosownej dokumentacji źródłowej do opracowania zmian do regulaminów technicznych posterunków.

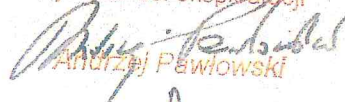
Rozdzielnik:

1. IR, ID,
2. IZ1- 23,
3. IAT, ILK, IES, ISR, IBP, IWE w/m,
4. IBR 1 – 8

Do wiadomości:

IT, IW

WICEPREZES ZARZĄDU
dyrektor ds. eksploatacji

Andrzej Pawłowski

PREZES ZARZĄDU

Remigiusz Paszkiewicz

Opracował: Ryszard Kępka
Tel. 22 473 35 36